

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1131
van **JOHAN DANEN**
datum: 16 juni 2021

ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Schoolgebouwen - Asbest

Uit de cijfers van de meest recente schoolgebouwenmonitor (2018-2019) blijkt dat de cijfers i.v.m. de asbestproblematiek een positieve evolutie kennen. Zo heeft 94% van de scholen een asbestinventaris opgemaakt (t.o.v. 92% in 2013) en geeft 96% van de scholen aan dat ze deze problematiek opvolgen (t.o.v. 89% in 2013). Daar staat wel tegenover dat bijna 14% van de scholen die bevestigd werden in het kader van deze schoolgebouwenmonitor aangeeft dat ze niet weten of er een asbestinventaris aanwezig is. Het aantal locaties waar de aanwezigheid van asbest werd vastgesteld is, mede door het uitvoeren van de inventarissen, echter ook gestegen. T.o.v. het percentage in 2013 is het aantal scholen waarbij de aanwezigheid van asbest werd vastgesteld, met 6% gestegen tot 58%. Het gaat hier om 58% van de scholen die in de bevraging hebben aangegeven dat zij van de situatie op de hoogte zijn. 39% van de scholen beweert dat ze concrete plannen hebben om het aanwezige asbest te verwijderen.

De doelstelling van de Vlaamse Regering is om alle scholen tegen 2040 asbestveilig te maken. Om deze doelstelling te realiseren, wordt ook de volgende jaren ingezet op de ondersteuning van Vlaamse scholen voor asbestinventarisatie en asbestverwijdering binnen de lopende protocollen tussen AGION (Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs) en het GO! enerzijds en de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) anderzijds. De minister had eerder al aangegeven dat, samen met de OVAM, momenteel de huidige werking en inzichten geëvalueerd worden met het oog op de opmaak van een vervolgprotocol dat in 2023 in werking treedt. Binnen het Relanceprogramma zijn er extra ondersteuningsmiddelen vrijgemaakt voor 2021 en 2022, waarmee verder de ondersteuning van scholen binnen de huidige protocollen én de vervolgprotocollen de komende jaren verzekerd zal worden.

In 2017 had de Vlaamse Regering 7,5 miljoen euro vrijgemaakt om scholen asbestveilig te maken. In de jaren nadien werd dit budget verhoogd tot 2,8 miljoen euro met extra middelen vanuit de OVAM. Voor 2021 en 2022 trekt de Vlaamse Regering nog eens 6,2 miljoen euro uit vanuit het Relanceprogramma voor de OVAM om doelgroepen te ondersteunen binnen de sectorprotocollen.

1. Volgens de schoolgebouwenmonitor geeft 58% van de scholen aan dat er in (een van) hun vestigingsplaats(en) asbest aanwezig is. Het gaat om scholen die in de bevraging hebben aangegeven dat ze op de hoogte zijn van de asbestsituatie in hun vestiging(en). Sinds de vorige schoolgebouwenmonitor is dit percentage met 6% gestegen. De Vlaamse Regering heeft al aangegeven dat de beschikbare middelen volstaan voor de ondersteuning van scholen de eerstvolgende jaren. De omvang is

afhankelijk van het aantal asbestinventarisaties en asbestverwijderingen dat scholen zullen aanvragen en inplannen.

- a) In de schoolgebouwenmonitor wordt vermeld dat 94% van de scholen een asbestinventaris heeft opgemaakt.

Graag een overzicht per onderwijsnet en per koepel van het aantal asbestinventarissen dat werd opgemaakt.

- b) De Vlaamse Regering en de OVAM hebben sinds 2017 al meer dan 16,5 miljoen euro gereserveerd voor de ondersteuning van scholen bij het opmaken van asbestinventarissen en de verwijdering van asbest.

- i. Graag per onderwijsnet en per koepel een overzicht van het aantal aanvragen dat werd ingediend voor het opmaken van een asbestinventaris.

1. Hoeveel inventarissen werden hiervan al uitgevoerd?
2. Om hoeveel gebouwen gaat het?
3. Hoeveel middelen werden hiervoor uitgetrokken?

- ii. Graag per onderwijsnet en per koepel een overzicht van het aantal aanvragen dat werd ingediend voor asbestverwijdering.

1. Hoeveel aanvragen voor asbestverwijdering werden er ingediend?
2. Hoeveel asbestverwijderingen werden er al afgerond?
3. Hoeveel middelen werden hiervoor uitgetrokken?

2. Een opmerkelijke vaststelling in de schoolgebouwenmonitor is dat er wordt aangegeven dat 94% van de scholen over een asbestinventaris beschikt. Daar staat tegenover dat een relatief hoog aantal van de respondenten (in 2013) aangaf dat ze niet wisten of er een asbestinventaris aanwezig was. Voor de opvolging van de asbestproblematiek liep dit percentage al op tot 16% en zelfs 19% gaf aan dat ze niet wisten of er asbest aanwezig was.

- a) Waar komt het percentage van 94% vandaan? Zijn dit de asbestinventarissen die gekend zijn bij de OVAM?

- b) Uit de schoolgebouwenmonitor blijkt dat er in 2013 een relatief hoog aantal van de respondenten niet op de hoogte was van de asbestsituatie in hun vestigingen.

- i. Is de situatie ondertussen verbeterd?

- ii. Om hoeveel scholen (in aantal, opgesplitst per onderwijsnet en per koepel) gaat het?

- iii. 58% van de scholen gaf aan dat er asbest aanwezig was in hun vestigingen. In dit percentage zitten enkel de scholen die aangaven dat ze op de hoogte waren van de problematiek. Het werkelijk aantal vestigingen met een asbestproblematiek ligt vermoedelijk nog hoger.

1. Heeft de minister zicht op het werkelijk aantal scholen waar er een asbestproblematiek zal zijn?
2. Hoe verklaart de minister dat er zoveel scholen aangeven dat ze niet op de hoogte zijn van de asbestsituatie in hun gebouwen?
3. De OVAM plant in 2021, samen met de protocolpartners, een nieuwe informatieronde naar de scholen om de protocolondersteuning onder de aandacht te brengen en hen aan te sporen zich aan te melden.

Zullen er extra inspanningen worden geleverd naar de scholen die hebben aangegeven dat ze niet op de hoogte waren van de asbestsituatie in hun gebouwen? Zo ja, welke?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Ben Weyts (796), Zuhair Demir (1131)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 1131 van 16 juni 2021
van **JOHAN DANEN**

1. a) De schoolgebouwenmonitor rapporteert de resultaten op niveau van onderwijsnet. Onderstaande tabel toont het aantal vestigingsplaatsen waar een asbestinventaris is opgemaakt, volgens onderwijsnet. Deze cijfers zijn afkomstig van de meest recente editie (2018-2019) en hebben betrekking op de scholen die deelnamen aan de schoolgebouwenmonitor.

Onderwijsnet	Aantal vestigingsplaatsen	% binnen onderwijsnet
GO!	461	96%
VGO	1210	94%
OGO	300	95%

Via het huidige asbestprotocol OVAM-GO! wordt de mogelijkheid geboden om een verfijnde asbestinventaris te laten opstellen met daarin vermeld een inschatting van de aanwezige hoeveelheid asbest. Reeds 457 GO! scholen werden zo aangemeld bij OVAM, waarvan reeds 347 scholen momenteel over de verfijnde asbestinventaris beschikken. Op basis van deze hoeveelheden kunnen de asbestverwijderingsprojecten ingepland worden.

- b) i. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal aanvragen voor de opmaak of verfijning van een asbestinventaris via de OVAM.

GO!	457
Katholiek Ond. Vlaanderen	1035
OKO	26
OVSG	190
POV	24
VCLB	13
CBE	8

Tot nu toe werden er 1487 asbestinventarissen voor scholen opgemaakt of verfijnd in opdracht van de OVAM. De asbestinventarissen die worden opgemaakt in opdracht van de OVAM worden opgemaakt per vestiging en niet per gebouw. De hierboven vermelde aantallen zijn dus het aantal vestigingen. Een vestiging bevat meestal meerdere gebouwen.

De totale kostprijs van alle in opdracht van de OVAM opgemaakte of verfijnde asbestinventarissen is tot nu toe iets meer dan 1.680 k euro.

- ii. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal aanvragen voor asbestverwijdering, verdeeld over de koepels.

GO!	55
Katholiek Ond. Vlaanderen	173
OKO	7
OVSG	25
POV	4
VCLB	3
CBE	0

Tot nu toe werden er bij de OVAM 267 aanvragen voor asbestverwijdering ingediend.

Tot nu toe werden er via de lopende protocollen asbestafbouwbeleid scholen 149 werken voor asbestverwijdering uitgevoerd. Voor een honderdtal scholen is de uitvoering ingepland of in voorbereiding.

Voor de hierboven beschreven werken werd er door de OVAM een tussenkomst van 3.790 keuro voorzien. Voor de honderdtal scholen die ingepland of in voorbereiding zijn, bedraagt de voorziene tussenkomst circa 2.000 k euro.

2. a) Uit de meest recente editie van de schoolgebouwenmonitor (2018-2019) blijkt dat op 94% van de vestigingsplaatsen een asbestinventaris werd opgemaakt. De 94% betreft vestigingsplaatsen waar de respondent weet heeft over het al dan niet bestaan van een asbestinventaris. De schoolgebouwenmonitor verzamelt data op basis van zelfrapportering door de respondent. Het percentage van 94% houdt geen rekening met de vestigingsplaatsen waar de respondent niet wist of er een asbestinventaris aanwezig is (14% in de schoolgebouwenmonitor 2018-2019). De OVAM heeft enkel gegevens van de scholen die zich aangemeld hebben voor een asbestinventaris of asbestverwijdering.
- b) i. In 2013 gaf men voor 13% van de vestigingsplaatsen aan niet te weten of een asbestinventaris aanwezig is, voor de opvolging van de problematiek was dit 16%, voor de aanwezigheid van asbest 19% en de plannen om tot verwijdering over te gaan 10%. De schoolgebouwenmonitor 2018-2019 rapporteert dat men in 14% van de vestigingsplaatsen niet weet of er een asbestinventaris aanwezig is. Dit percentage bedraagt 12% voor de opvolging van de problematiek, 18% voor de aanwezigheid van asbest en 5% met betrekking tot de plannen om tot verwijdering van asbest over te gaan.

We zien een duidelijke verbetering in het op de hoogte zijn over de opvolging van asbest en de plannen om tot verwijdering van asbest over te gaan. Het aandeel respondenten dat niet op de hoogte is van een asbestinventaris en de aanwezigheid van asbest is ongeveer gelijk gebleven in vergelijking met de meting in 2013.

- ii. De schoolgebouwenmonitor rapporteert de resultaten op niveau van onderwijsnet. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de beschikbare percentages en de aantallen respondenten die aangeven geen kennis te hebben over de asbestthematiek, volgens onderwijsnet, gemeten met de schoolgebouwenmonitor 2018-2019.

	Onderwijsnet (in % en absolute aantallen)		
	GO!	VGO	OGO
Asbestinventaris	15% (83)	9% (134)	27% (117)
Opvolging asbest	11% (63)	6.6% (94)	32% (137)

Aanwezigheid asbest	18% (100)	15% (214)	32% (138)
------------------------	-----------	-----------	-----------

(De percentages hebben betrekking op de verhouding binnen het betreffende onderwijsnet.)

- iii. 1. De minister van Onderwijs heeft geen exact zicht op het werkelijk aantal scholen waar een asbestproblematiek aanwezig is.

De OVAM kan zich enkel baseren op de 1487 verfijnde inventarissen waarover ze momenteel beschikt. De resultaten liggen in lijn met de eerdere steekproef in 300 scholen die in 2018 werd uitgevoerd: in circa 90 % van de dossiers is asbest aanwezig.

2. De schoolgebouwenmonitor is gebaseerd op zelfrapportering door de persoon die de vrijwillige vragenlijst invult. De respondenten van de schoolgebouwenmonitor zijn schooldirecties, technisch directeurs of gebouwverantwoordelijken die uitspraken doen over de vestigingsplaatsen van de scholen. De monitor bevraagt een groot aantal items in verband met de kwaliteit, het beheer en het gebruik van de schoolgebouwen. De mogelijkheid bestaat dat de respondent niet helemaal op de hoogte is van de asbestthematiek en zekerheidshalve 'weet niet' als antwoord geeft. De kennis over asbest kan bijvoorbeeld wel aanwezig zijn bij een collega van de respondent.
3. De schoolgebouwenmonitor rapporteert op een geaggregeerd niveau en dus niet op het niveau van individuele vestigingsplaatsen. De respondenten hebben de gegevens onder de voorwaarde van strikte anonimiteit aangeleverd. Dit betekent dat de scholen die aangegeven hebben niet op de hoogte te zijn van de asbestsituatie niet apart zullen kunnen benaderd worden in het kader van extra inspanningen rond de asbestproblematiek. Wel blijven we inzetten op informeren en sensibiliseren rond asbest op school. Dit gebeurt via verschillende kanalen zoals de website van AGION, de nieuwsbrief, etc. Daarnaast is er de nieuwe informatieronde die OVAM met de protocolpartners plant.

De communicatie van de OVAM om de ondersteuningsmogelijkheden bekend te maken en scholen op te roepen zich aan te melden, gebeurt in samenspraak met de koepels en richt zich tot alle scholen. De OVAM onderhandelt momenteel de modaliteiten van het vervolgprotocol scholen dat in 2023 in werking moet treden. Binnen de werking van dit vervolgprotocol ligt een sterke focus op de versnelde inventarisatie van de resterende scholen met als doel einde 2030 voor alle scholen over een verfijnde asbestinventaris te beschikken. Dit is voor de decretale mijlpaal 2032 die voor alle eigenaars geldt.

Parallel met het bestaande en het toekomstige protocol met OVAM, ontwikkelt het GO! intern een asbestbeheersplan voor al haar scholengroepen.

De Raad van het GO! besliste eind 2020 om de komende 5 jaar in totaal 5,5 miljoen euro vrij te maken voor asbestverwijderingswerken in GO! scholen. Scholengroepen kunnen tevens gebruik maken van de dienstverlening en de raamovereenkomsten voor asbestdeskundigen en asbestverwijderaars voorzien in het protocol OVAM-GO!.

De Raad van het GO! heeft beslist om een asbestafbouwplan op scholengroepniveau op te maken. De pilootfase hiervan liep in de eerste helft van 2021.